

Ordre TES/.../2020, per la qual es regulen els requisits per a la utilització dels àrids reciclats i dels materials de construcció obtinguts com a producte d'una operació de valorització de residus de la construcció i la demolició

Memòria avaluació d'impacte

1	Anàlisi del context i identificació de les opcions de regulació
A	Identificació del problema
	<p>La política ambiental en matèria de residus es fonamenta en el principi de jerarquia en la seva gestió. Aquest principi inspira la regulació normativa tant a àmbit europeu, com estatal i autonòmic, i estableix com a prioritari prevenir la seva producció, i, en aquells casos que no sigui possible, aprofitar els recursos que contenen els residus, amb la finalitat d'impulsar l'economia circular.</p> <p>En aquest sentit, els residus de la construcció i demolició constitueixen un dels fluxos de residus més importants d'Europa, fins al punt que va ser declarat per la Comissió Europea com a "flux de residus prioritari" en la seva política mediambiental de 1996, per la seva elevada taxa de producció per càpita i per la viabilitat tècnica i econòmica del seu reciclatge. En aquesta línia diferents països europeus ja han desenvolupat normativa específica relacionada amb l'ús d'àrids reciclats com a materials de construcció, com Alemanya, Holanda, Àustria o Portugal.</p> <p>Com posa de manifest el Pla estatal marc de gestió de residus (PEMAR 2016-2020), aprovat mitjançant acord del Consell de Ministres de 6 de novembre de 2015, la situació econòmica dels últims anys ha portat a que el sector de la construcció a tot el territori espanyol es trobi en un moment de recessió, agreujat pel fet que el cicle anterior va ser de gran expansió. El descens en la demanda d'habitatges, juntament amb la caiguda dels preus i l'escassa inversió en obra pública fan que l'activitat d'aquest sector, se situï en nivells molt inferiors als de l'any 2008.</p> <p>La reducció en la generació de residus de la construcció i demolició en els últims anys ha suposat que les plantes de tractament no rebin residus suficients per continuar la seva activitat, situació que s'agreuja amb el fet que els materials tractats per aquestes instal·lacions no tenen suficient demanda, atès que les Administracions Públiques, que eren les principals demandants d'aquest material han reduït en gran mesura la seva activitat.</p> <p>En aquesta línia l'article 147.2 de la Llei 5/2020, del 29 d'abril, de mesures fiscals, financeres, administratives i del sector públic i de creació de l'impost sobre les instal·lacions que incideixen en el medi ambient, va introduir la disposició addicional quarta en el Text refós de la Llei reguladora dels residus per fomentar la utilització dels àrids reciclats, tot establint l'obligació general de determinar en els projectes de construcció d'obra pública i privada l'ús d'àrids reciclats procedents de la valorització de residus de la construcció i demolició en un percentatge mínim del 5% en pes sobre el total d'àrids previstos.</p> <p>Així mateix, aquesta disposició addicional habilita a la persona titular del departament competent en matèria de medi ambient per a establir, mitjançant ordre, els requisits per a la utilització dels àrids reciclats i dels materials de construcció obtinguts com a producte d'una operació de valorització de residus de la construcció i la demolició.</p> <p>En aquest marc s'empara la norma que ara es proposa.</p>
B	Establiment dels objectius
	<p>Amb aquesta norma es pretén impulsar l'ús dels àrids reciclats amb una regulació que consolidi la seva utilització, no només en obra pública, atès que l'experiència assolida els últims anys en la valorització de residus de la construcció i demolició ha confirmat la possibilitat real d'introducció d'aquestes matèries en el</p>

mercat. Així mateix, donada la composició física dels àrids reciclats, a partir del percentatge en pes de cadascun dels materials constituents que conformen les diferents categories, així com la diferent classificació segons la seva granulometria, es fa necessària l'elaboració d'una regulació específica que possibiliti l'aprofitament d'aquest material i garanteixi la protecció de la salut de les persones i del medi ambient, tot garantint la seguretat jurídica dels administrats.

C Identificació de les opcions de regulació

S'identifiquen dues opcions de regulació, tals com: l'opció de "no fer res" i l'opció proposada.

En relació amb l'opció de "no fer res" o mantenir la situació actual, cal descartar-la en la mesura la nova disposició addicional quarta del Text refós de la llei reguladora dels residus estableix l'obligació general de determinar en els projectes de construcció d'obra pública i privada l'ús d'àrids reciclats procedents de la valorització de residus de la construcció i demolició en un percentatge mínim del 5% en pes sobre el total d'àrids previstos, tot habilitant a la persona titular del departament competent en matèria de medi ambient per a establir, mitjançant ordre, els requisits per a la utilització dels àrids reciclats i dels materials de construcció obtinguts com a producte d'una operació de valorització de residus de la construcció i la demolició. Per tant, aquesta opció de "no fer res" no permetria donar compliment a aquesta obligació amb seguretat jurídica ni permetria complir els objectius que ara es plantegen.

Pel que fa a l'opció proposada, cal tenir en compte que per tal de donar compliment a aquesta obligació d'ús d'àrids reciclats procedents de la valorització de residus de la construcció i demolició, resulta necessària l'aprovació d'un ordre, com la que ara es planteja, que determini els requisits per a la utilització dels àrids reciclats i dels materials de construcció obtinguts com a producte d'una operació de valorització de residus de la construcció i la demolició.

2 Anàlisi de l'impacte de les opcions de regulació considerades

A Informe d'impacte pressupostari

Vist el contingut de la proposta de l'ordre l'aprovació del mateix no comportarà cap impacte en el pressupost de l'Agència de Residus de Catalunya atès que no se li encomanen noves funcions rellevants en el marc del control d'aquest residu que, en qualsevol cas serien assumides amb els mitjans personals i materials existents a l'Agència, dins de les seves disponibilitats pressupostàries.

B Informe d'impacte econòmic i social

La població afectada per aquesta proposta d'ordre són tots aquells professionals i empreses que potencialment tenen, d'una forma o una altra, algun grau de participació /implicació amb els àrids reciclats procedents de residus de la construcció i en la seva utilització en les obres.

L'aprovació d'aquesta ordre no generarà un impacte nou rellevant pels afectats contribuint, en canvi, a donar als mateixos una major seguretat jurídica en la utilització d'aquests àrids reciclats i a facilitar l'efectiu compliment de la normativa i la millora de la gestió dels residus regulats, amb la consegüent millora pel medi ambient que d'aquest compliment se'n pugui derivar.

Més enllà d'això, amb aquesta proposta se cerca complir amb els objectius de desenvolupament sostenible, de recolzament dels conceptes en els que es basa l'economia circular, d'ús eficient dels recursos naturals, d'implicació d'acompliment de la normativa en l'àmbit dels àrids reciclats, i la gestió dels residus –en particular dels provinents de la construcció i els enderroc-, i de desenvolupament d'iniciatives per fomentar l'aplicació dels principis jeràrquics en la gestió dels residus.

C	Informe d'impacte normatiu en termes de simplificació i reducció de càrregues administratives
	Els procediments i tràmits que es derivin de l'aplicació d'aquest decret no comportaran cap modificació significativa respecte els que ja s'estan realitzant de manera habitual.
D	Informe d'impacte de gènere
	<p>Pel que fa a l'impacte de gènere de la proposta normativa cal diferenciar entre el contingut material i el contingut formal.</p> <p>Des d'un punt de vista material, la naturalesa tècnica de les propostes formulades condueix a afirmar que no hi ha impacte de gènere.</p> <p>Formalment, s'ha adoptat una redacció que evita l'ús de termes androcèntrics i l'ús sexista del llenguatge, així com la utilització de termes que suposin una discriminació per raó de sexe, tal i com indica el Decret 162/2002, de 28 de maig, de modificació del Decret 107/1987, de 13 de març, pel qual es regula l'ús de les llengües oficials per part de l'Administració de la Generalitat de Catalunya.</p> <p>Per tant, es conclou que no es produeixen impactes des d'una perspectiva de gènere.</p>
3	Comparació de les opcions de regulació considerades
	<p>En relació amb les opcions de regulació considerades cal tenir en compte el següent:</p> <p>L'opció de "no fer res" derivaria en una manca de seguretat jurídica per als administrats en la mesura que no es podria complir amb garanties l'obligació que estableix la disposició addicional quarta del Text refós de la Llei reguladora dels residus en relació amb la utilització d'àrids reciclats procedents de la valorització de residus de la construcció i demolició.</p> <p>L'opció plantejada permet, en canvi, garantir el compliment d'aquesta obligació sobre la utilització d'àrids reciclats procedents de la valorització de residus de la construcció i demolició, i garantir la seguretat jurídica dels administrats en el seu compliment i, en definitiva, la protecció del medi ambient i la salut de les persones.</p> <p>Així doncs, es considera necessari impulsar l'ús dels àrids reciclats amb una regulació que consolidi la seva utilització i reguli els requisits tècnics en la utilització d'aquest material.</p> <p>A més, cal tenir en compte que l'aprovació d'un ordre està expressament prevista en la mateixa disposició addicional quarta que habilita a la persona titular del departament competent en matèria de medi ambient per a establir, mitjançant ordre, els requisits per a la utilització dels àrids reciclats i dels materials de construcció obtinguts com a producte d'una operació de valorització de residus de la construcció i la demolició.</p> <p>En definitiva, cal concloure que les solucions que aporta l'opció proposada són millors que l'opció de "no fer res".</p>
4	Implementació, seguiment i avaluació de la norma
	La implementació de l'ordre que es proposa es realitzaria amb caràcter immediat a la seva publicació, ja que la disposició addicional quarta del Text refós de la Llei reguladora dels residus en la que s'estableix l'obligació general de determinar en els projectes de construcció d'obra pública i privada l'ús d'àrids reciclats

procedents de la valorització de residus de la construcció i demolició en un percentatge mínim del 5% en pes sobre el total d'àrids previstos, a dia d'avui, ja és de vigent aplicació.

El seguiment en el compliment de l'ordre que es proposa en les obres d'àmbit privat, es realitzarà mitjançant les administracions que atorguen la seva llicència d'obra, autorització o permís.

El seguiment en el compliment de l'ordre que es proposa en les obres d'àmbit públic, l'efectuaran les administracions contractants, com a promotors de l'obra que són, sobre els seus contractistes adjudicataris, per tal que compleixen amb aquesta nova obligatorietat establerta a la disposició addicional quarta del Text refós de la llei reguladora dels residus.

La mateixa disposició addicional quarta del Text refós de la llei reguladora dels residus aprovada preveu que la direcció d'obra ha de certificar el percentatge d'àrids reciclats utilitzat efectivament en l'obra, i hi ha d'adjuntar el certificat del subministrador dels àrids reciclats, acompanyat del certificat del gestor de residus que ha produït l'àrid reciclat. Per tant, aquest mecanisme en les diferents certificacions permetrà que els contractants i administracions amb competències realitzin el seguiment, control i avaluació necessaris.

L'avaluació de la norma es realitzarà en base a l'experiència que es vagi adquirint en l'aplicació de la mateixa i amb la consulta als sectors implicats.

5 Annexos

A Test de pimes

Identificació de la població d'empreses afectades

1. Estimació del nombre d'empreses del sector afectat i del seu volum de negoci, diferenciades segons la seva dimensió:

Microempreses: 27.007 (1 a 9)

Petites: 1.895 (10 a 19)

Mitjanes: 1.631 (20 a 99)

Grans: 249 (Més de 100)

2. Estimació del nombre de treballadors ocupats a les pimes del sector:

Durant el primer trimestre de 2020, segons dades de l'IDESCAT, la població ocupada en el sector de la construcció és de 206,4 milers de persones. No tenim la distribució de l'ocupació per grandària d'empresa, però si estimem que les microempreses tenen una mitjana de 4 treballadors i ho multipliquem per la xifra de microempreses del Ministerio de Fomento (27.007), es poden estimar els treballadors en uns 108 milers.

Observacions:

Les dades de del número d'empreses del sector de la construcció per grandària són del document *ESTRUCTURA DE LA CONSTRUCCIÓN AÑO 2018, del Ministerio de Fomento*.

Consulta al sector afectat

Sí No

3. S'ha consultat les pimes del sector afectat o les associacions empresarials que les representen sobre el disseny de la norma i les opcions de regulació abans de començar la tramitació?	☒	☐
4. En el tràmit d'audiència es consultarà almenys aquelles associacions empresarials que representin la major part de les pimes del sector afectat?	☒	☐

Mesurament de l'impacte sobre les pimes

	Sí	No
5. S'ha quantificat les càrregues administratives que es deriven del compliment de les mesures proposades?	☐	☒
6. S'ha quantificat els costos financers o els costos substantius més rellevants de la proposta normativa?	☐	☒
7. Es garanteix que els costos que es generen per a les pimes no impliquen desavantatges competitiu en relació amb les empreses de major dimensió?	☐	☒
8. Es garanteix que les pimes poden operar en condicions de lliure competència en el mercat?	☒	☐

Valoració de mesures específiques per a les pimes

	Sí	No
9. S'ha avaluat alguna opció que simplifiqui o flexibilitzi el compliment de la regulació per a les empreses més petites i, alhora, permeti assolir els objectius públics perseguits?	☐	☒
Alguns exemples són:		
<ul style="list-style-type: none"> a. Exempcions temporals o períodes transitoris més llargs. b. Exempcions totals o parcials. c. Reduccions o bonificacions de quotes i ajudes financeres directes. d. Simplificació d'obligacions d'informació. e. Campanyes informatives, guies d'usuari, formació específica, atenció a l'usuari o altres mesures per millorar l'accés a la informació. f. Altres mesures que beneficiïn especialment les pimes. 		
10. S'ha adoptat alguna d'aquestes opcions de regulació més flexibles per a les pimes a la proposta normativa?	☐	☒
11. S'ha redactat la proposta normativa en un llenguatge senzill i comprensible per a una persona sense formació específica en dret?	☐	☒
12. Es contribueix a simplificar el marc regulador del sector per tal de fer-lo més accessible?	☒	☐

Observacions:

Josep Maria Tost i Borràs
Director

Signat electrònicament